

### [Jensen-Stevns.]

Fra alle Sider indrømmer man ogsaa i nogen Maade Rigtigheden af den Betragtning, som jeg her har gjort gældende. De fleste er enige om — og navnlig er da de større Partier enige om —, at Forholdstalsvalgmaaden medfører væsentlige Farer, Fare for Demokratiet, Fare for Folkestyrets Fremtid. Derfor har man ogsaa søgt at vanskeliggøre Adgangen til at danne nye politiske Partier. Det nye Valglovsforslag bestemmer f. Eks. at der nu skal 20 000 Vælgere til for at anmelden et nyt Parti — 10 000 Vælgerunderskrifter er ikke mere tilstrækkeligt —, og paa Rigsdagen skal der 4 Mand til for at bryde ud og danne et nyt Parti — en enkelt kan ikke mere gøre det som efter den nuværende Ordning. Men alt dette er jo ganske principstridigt. Naar man holder paa, at Forholdstalsvalgmaaden er den rette og den retfærdige, er det egentlig principstridigt at lægge saadanne Hindringer i Vejen for dens Udfoldelse. Det minder noget om dette, at man nægter nye begyndende Forretningsmænd Valutaattester under Henvi sning til, at de ikke tidligere har arbejdet i den Branche. Jeg tror derfor ikke, at denne Ordning er holdbar i Længden. Systemet kan maaske holdes oppe en vis Tid endnu, men jeg tvivler om, at det i det lange Løb vil vise sig at være holdbart. — Jeg maa beklage, at den højtærede Indenrigsminister for Øjeblikket er fraværende . . .

**Formanden:** Ministeren er til Stede i Salen.

**Jensen-Stevns:** Nu ser jeg det. Jeg vil nemlig gerne gøre nogle Bemærkninger til den højtærede Indenrigsminister i Anledning af et Ordskifte ved Valglovens anden Behandling i Folketinget mellem ham og Folketingsmand Dr. Krag. Dette Ordskifte havde for mig en ganske betydelig Interesse, idet det drejede sig om Forholdstalsvalgmaadens Mangler og dens Fordele. Under Diskussionen siger den højtærede Indenrigsminister — det staa r Spalte 4126 —, at ved den nuværende Valgmaade foregaar der det, at der skabes

„den sunde Brydning mellem Anskuelser ude i Befolkningen, og at Befolkningen deler sig efter disse Anskuelser. Og naar disse Anskuelsers Repræsentanter saa kommer herind, er her Værkstedet, hvor de mødes og lader Anskuelserne brydes, hvoraf der igen fremgaar et Resultat, der viser en vis Hensyntagen til de forskellige Anskuelser og Synspunkter“.

Dette er jo en ganske betydningsfuld Udtalelse. Alle forstandige og loyale Mennesker vil være enige om, at der til syvende og sidst maa tilvejebringes en vis Enighed om vort Samfunds Udvikling. Men Spørgsmaalet er saa: Hvor skal Opnaaelsen af denne Enighed forberedes? Skal den forberedes ude i Befolkningen, eller skal det vente, til Rigsdagsmedlemmerne bliver samlet paa Christiansborg? En Valgordning som den, vi havde før 1920, hvorefter man samledes om den enkelte Mand, maatte selvfølgelig virke til en Samling mellem Vælgere af forskelligt nuancerede Anskuelser; man blev tvunget ind paa Samarbejdet allerede ude blandt Vælgerne, hvis der i det hele taget skulde kunne opnaas et Resultat. Men det System, som det foreliggende Valglovsforslag er Udtryk for, og som den højtærede Indenrigsminister altsaa er Talsmand for, gaar jo ud paa, at ude i Befolkningen, paa Møder o. s. v. skal Anskuelserne ikke samarbejdes, men opstilles i deres Skarphed og Klarhed, og derefter samler hver især om sig og sit Parti de Stemmer, som kan skaffes. Først naar Personerne saa samles herinde paa Christiansborg, skal Kampens Aand i nogen Maade træde tilbage, saa skal man forsøge at bøje Anskuelserne mod hinanden.

Det var det, der var den højtærede Indenrigsministers Tanke, og det lyder jo meget smukt; men jeg tror ikke, den er hverken psykologisk eller politisk rigtig. Naar en Mand eller en vis Kreds af Mænd har oparbejdet en bestemt Anskuelse, vil Vælgernes utvivlsomt forlange, at denne Anskuelse fastholdes. Jeg mindes fra mine yngre Dage, hvordan det Parti, som den højtærede Minister tilhører, arbejdede sig frem ved idelige Anklager over for det daværende Venstre, og navnlig over for J. C. Christensen, for Brud paa de Løfter, der var givet, eller som man i det mindste paastod, at han havde givet. Jeg føler mig overbevist om, at jo mere Befolkningen spaltes i Partier, des mere besværlig en Opgave vil det blive at tilvejebringe den Grad af Enighed, som vi alle er enige om at ønske os.

Jeg vender tilbage til dette, at den højtærede Minister henviser Samarbejdet til at skulle finde Sted paa Rigsdagen, og jeg vil i den Forbindelse gerne stille den højtærede Minister nogle Spørgsmaal. Naar den højtærede Minister erkender, at et loyalt Samarbejde mellem de forskellige Partier og Anskuelser er ønskeligt og nødvendigt, hvorfor nægter den højtærede Minister saa i Grundloven Mindretallene — og det selv de større Mindretal — enhver tilsikret Indflydelse? Hvorfor gør han